

**VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Rev-270/04
Banjaluka 20. 01. 2006.**

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Gojković Stake kao predsjednika vijeća, Tomić Biljane, Bajić Petra, Savić Stevana i Lukić Dragoslava kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja, Preduzeće M. – E. B. K., zastupan po punomoćniku M. D., advokatu iz L., protiv tuženog ODVP D. Z., zastupan po punomoćnicima P. S. iz Z. i G. D., advokatu iz Z., radi duga, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u B. Pž-40/2003 od 09. 12. 2003. godine, na sjednici održanoj 20. 01. 2006. godine donio je

R J E Š E N J E

Revizija se uvažava, presuda Okružnog suda u B. Pž-40/2003 od 09. 12. 2003. godine ukida i predmet vraća istom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Z. Ps-20/2002 od 27. 22. 2002. godine obavezan je tuženi da isplati tužitelju iznos od 13 906, 20 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 21. 10. 2002. godine do konačne isplate, uz naknadu parničnih troškova u iznosu od 2 330,00 KM.

Presudom Okružnog suda u B. Pž-40/2003 od 09. 12. 2003. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu odluku zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se pobijana presuda preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan ili da se ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tužitelj nije odgovorio na reviziju.

Revizija je osnovana.

Među strankama nije sporno da su bile u poslovnom odnosu po ugovoru zaključenom 11. 3. 1998. godine, prema kojem se tužitelj obavezao da tuženom isporuči, montira i pusti u rad mjerno – regulacionu opremu za vodosnabdjevanje Zvornika, a da mu tuženi za isporučenu opremu i izvršene radove isplati određeni novčani iznos.

Tužitelj je obavezu preuzetu ugovorom izvršio o čemu svjedoče zapisnici sačinjeni prilikom kontrole isporučene opreme i izvršenih radova i ispostavljene fakture.

Nije sporno da je tuženi dio svojih obaveza izmirio plaćanjem novčanog iznosa, odnosno isporukom uglja.

Tužitelj tvrdi da mu tuženi duguje još iznos od 13 906,20 KM ističući da su parnične stranke 21. 8. 2000. godine izvršile sravnjenje svojih međusobnih potraživanja iz kojeg proizlazi ovaj dug uz uračunavanje naknadno uplaćenih iznosa u vidu isporuke uglja od strane tuženog.

Tuženi to poriče ističući da je svoje obaveze u cjelini izmirio. Naime, on tvrdi da je iznose koje je uplatio tužitelju u dinarskim iznosima kao, uostalom, i potraživanja tužitelja, trebalo konvertovati u konvertibilnu marku prema paritetu 1 KM=6 dinara, kako je to regulisano Uputstvom o načinu evidentiranja i iskazivanja novčanih vrijednosti u konvertibilnim markama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 25/98), a ne prema paritetu 1:4,80, kako je to učinjeno u predmetnom protokolu o sravnjenju međusobnih potraživanja. Osim toga da je predmetni protokol potpisalo neovlašteno lice tj. Ć. N. rukovodilac finansijskog sektora tuženog koji je kasnije suspendovan zbog zloupotrebe položaja i pokretanja krivičnog postupka.

Nalazeći da spomenuto sravnjenje međusobnih potraživanja parničnih stranaka predstavlja svojevrsan ugovor stranaka, kojim su one usaglasile svoja potraživanja na dan 21. 8. 2000. godine, čime je tuženi priznao dug – nižestepeni sudovi su udovoljili tužbenom zahtjevu, temeljeći zaključak o postojanju duga, u iznosu od 13 906,20 KM, isključivo na spornom protokolu o sravnjenju međusobnih potraživanja i nalazu vještaka koji je do ovog iznosa došao upravo analizom spomenutog protokola.

Međutim, da bi priznanje duga, o kojem govori odredba člana 387. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85 i 57/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 39/03) bilo valjano i imalo pravno dejstvo, potrebno je da je dato izričito i od strane ovlaštenog lica tuženog. Sporni zapisnik, odnosno potokol o usklađivanju međusobnih potraživanja i obaveza, sačinjen između parničnih stranaka, ne predstavlja ispravu o priznanju duga, jer iz njegovog sadržaja ne proizlazi izričito priznanje duga, niti je utvrđeno da ga je potpisalo lice koje je ovlašteno da zastupa tuženog.

On naime, predstavlja knjigovodstvenu radnju koja se obavlja u cilju obezbjeđivanja potpunog i tačnog knjiženja međusobnih potraživanja stranka i kao takav je predstavljao samo jedan, u nizu dokaza, koji je trebalo cijeliti zajedno sa svim drugim dokazima (svom ostalom dokumentacijom nastalom u realizaciji poslovnih odnosa stranaka iz koje proizlaze njihova međusobna prava i obaveze).

Pogrešno ocjenivši sporni protokol o usaglašavanju međusobnih potraživanja i dugovanja kao izjavu o priznanju duga, ostala dokumentacija proizašla iz poslovnog odnosa parničnih stranaka, nije ni bila predmetom utvrđenja i ocjene nižestepenih sudova zbog čega je reviziju valjalo uvažiti i predmet vratiti na ponovno suđenje, tokom kojeg će, radi pravilne primjene materijalnog prava, biti nužno pribaviti, analizirati i ocijeniti i svu drugu dokumentaciju koja se odnosi na međusobne odnose parničnih stranaka iz predmetnog poslovnog odnosa (član 250. stav 2. u vezi sa članom 456. stav 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 58/03, 85/03 i 74/05).

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovidilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić